

Số: 06/2019/QĐST-DS

Cẩm Khê, ngày 06 tháng 9 năm 2019

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CẨM KHÊ, TỈNH PHÚ THỌ

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Ông Lương Ngọc Dũng
- *Thư ký phiên họp:* Ông Đỗ Trọng Tú - Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân huyện Cẩm Khê, tỉnh Phú Thọ.
- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cẩm Khê, tỉnh Phú Thọ tham gia phiên họp:* Ông Nguyễn Ngọc Hiền - Kiểm sát viên.

Ngày 06 tháng 9 năm 2019 tại Tòa án nhân dân huyện Cẩm Khê, tỉnh Phú Thọ mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 07/2019/TLST-DS ngày 13/8/2019 về "Yêu cầu tuyên bố người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi" theo Quyết định mở phiên họp số: 07/2019/QĐST-DS ngày 23/8/2019, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Cụ Ngô Thị Đ - sinh năm:1926; Địa chỉ: Khu 3, xã T, huyện C, tỉnh Phú Thọ (Vắng mặt, có đơn xin vắng mặt).

2. *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

- Ông Trần Văn L, sinh năm 1953; Địa chỉ: Khu 3, xã T, huyện C, tỉnh Phú Thọ. (Có mặt).

3. *Những vấn đề cụ thể yêu cầu Tòa án giải quyết:*

- Yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Trần Văn L, sinh năm 1953; Địa chỉ: Khu 3, xã T, huyện C, tỉnh Phú Thọ là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 05/4/2019 của cụ Ngô Thị Đ, thể hiện:

Ông Trần Văn L là con trai cụ Đ. Do ông L bị chậm phát triển trí tuệ từ nhỏ. Ông L được bố mẹ cho đi học nhưng không tiếp thu được kiến thức, không

nhận thức được hành vi của mình và không tham gia lao động được. Năm 1981, ông L kết hôn, đến năm 2004 thì ly hôn. Sau khi ly hôn thì bệnh tình ông L ngày càng trầm trọng hơn. Hiện tại ông L không tự phục vụ được bản thân mà sống phụ thuộc vào mẹ, không tự tham gia các giao dịch dân sự được nên cụ Ngô Thị Đ đề nghị Tòa án tuyên bố ông L là người có khó khăn về nhận thức và làm chủ hành vi, chị Trần Thị L và chị Trần Thị Việt V là hai con gái ông L cùng đồng ý quan điểm cụ Đ.

Cụ Đ có đơn đề nghị Tòa án trung cầu giám định pháp y tâm thần đối với ông Trần Văn L để có căn cứ tuyên bố ông L là người có khó khăn về nhận thức và làm chủ hành vi. Tòa án ra Quyết định trung cầu giám định pháp y tâm thần đối với ông Trần Văn L để xác định tình trạng tâm thần của ông L.

Tại Kết luận giám định số: 30/2019/SKTT ngày 22/8/2019 của Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc đối với ông Trần Văn L, sinh năm 1953; Địa chỉ: Khu 3, xã Tu, huyện C, tỉnh Phú Thọ kết luận: Ông Trần Văn L hạn chế năng lực hành vi dân sự (có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi).

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát huyện Cẩm Khê tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Cẩm Khê, tỉnh Phú Thọ nhận định:

[1]. Về thủ tục tố tụng:

Yêu cầu tuyên bố người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự. Người liên quan có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là ông Trần Văn L có địa chỉ cư trú tại xã T, huyện C, tỉnh Phú Thọ nên căn cứ điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự thì Tòa án nhân dân huyện Cẩm Khê, tỉnh Phú Thọ thụ lý, giải quyết là đúng thẩm quyền.

[2]. Về nội dung: Đối với yêu cầu tuyên bố người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi: Tại đơn yêu cầu đề ngày 09/8/2019 của cụ Ngô Thị Đ thể hiện: Ông L là con trai cụ. Do ông L chậm phát triển trí tuệ từ nhỏ, không có khả năng lao động và tự chăm sóc bản thân, cuộc sống phụ thuộc vào mẹ nên không có khả năng tự mình tham gia các giao dịch dân sự. Năm 1981, ông L kết hôn, đến năm 2004 thì ly hôn, tình trạng bệnh của ông L ngày càng nặng, không tự chăm sóc con được, chỉ giúp những việc nhỏ được sai khiến, nên chất lượng

không cao. Để thuận tiện cho các giao dịch dân sự có liên quan đến ông L, cụ và con của ông L chị Trần Thị L và chị Trần Thị Việt V đề nghị Tòa án tuyên bố ông L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định cụ Đ là người giám hộ cho ông L theo quy định của pháp luật.

Tại Kết luận giám định số: 30/2019/SKTT ngày 22/8/2019 của Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc đối với ông Trần Văn L, sinh năm 1953; Địa chỉ: Khu 3, xã T, huyện C, tỉnh Phú Thọ kết luận: Ông Trần Văn L hạn chế năng lực hành vi dân sự (có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi).

Tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự 2015 quy định: "*Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự, thì theo yêu cầu của người này, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan...trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ, xác định quyền và nghĩa vụ của người đó*".

Như vậy, yêu cầu của cụ Ngô Thị Đ về việc yêu cầu tuyên bố ông Trần Văn L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có cơ sở chấp nhận.

- Đối với việc chỉ định người giám hộ; xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ: Căn cứ khoản 2 Điều 46, Điều 49, Điều 53 thì cụ Ngô Thị Đ, Trần Thị L và chị Trần Thị Việt V đều đủ điều kiện làm người giám hộ cho ông Trần Văn L và việc cử ai trong số ba người này phải được sự đồng ý của ông L nếu ông L có năng lực thể hiện ý chí tại thời điểm yêu cầu. Tuy nhiên, tại thời điểm yêu cầu, ông L không có năng lực thể hiện ý chí (điều này đã được xác định trong biên bản làm việc ngày 06/9/2019); do chị L và chị V đã từ chối là người giám hộ cho ông L và đề nghị để cụ Ngô Thị Đ là người giám hộ cho ông L nên Tòa án chỉ định người giám hộ cho ông L là cụ Ngô Thị Đ là phù hợp; cần xác định quyền, nghĩa vụ của cụ Đ trong quá trình giám hộ cho ông L theo quy định tại Điều 57, 58 Bộ luật dân sự năm 2015.

[3]. Về lệ phí: Cụ Ngô Thị Đ là người yêu cầu giải quyết việc dân sự nên phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật, nhưng cụ Đ là người trên 60 tuổi, nên được miễn lệ phí theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Điều 23, Điều 46, điểm d khoản 1 Điều 47, Điều 49, Điều 54, Điều 57, Điều 58 Bộ luật dân sự 2015; khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 371, Điều 372, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự và

điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

1. Chấp nhận yêu cầu của cụ Ngô Thị Đ.

Tuyên bố: Ông Trần Văn L - sinh năm 1953; Địa chỉ: Khu 3, xã T, huyện C, tỉnh Phú Thọ là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Chỉ định Cụ Ngô Thị Đ - sinh năm 1929, địa chỉ: Khu 3, xã T, huyện C, tỉnh Phú Thọ (là mẹ đẻ của ông L) là người giám hộ cho ông Trần Văn L.

2. Quyền, nghĩa vụ của người giám hộ cụ Ngô Thị Đ:

2.1. Nghĩa vụ:

- Chăm sóc, đảm bảo việc điều trị bệnh cho ông Trần Văn L;
- Đại diện cho ông Trần Văn L trong các giao dịch dân sự;
- Quản lý tài sản và bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của ông Trần Văn L.

2.2. Quyền:

- Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của ông Trần Văn L.

3. Về lệ phí: Cụ Ngô Thị Đ được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự.

4. Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết. Viện kiểm sát nhân dân huyện Cẩm Khê, tỉnh Phú Thọ có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Phú Thọ có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSND huyện Cẩm Khê;
- Người yêu cầu;
- Chi cục THA DS huyện Cẩm Khê;
- Lưu HS.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT
VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Lương Ngọc Dũng